

a o zmíněném přídavku (formálně) dvěma samostatnými výroky tak, jak o to st-l nejen původně v cestovním deníku, ale později ve stížnosti žádal, a zamítl první nárok z důvodu, že není pro něj v usnesení min. rady z 27. července 1920 podkladu.

Stížnost v meritu věci namítá, že i předpisy v zemích historických znají náhradu dvojího nájemného při přeložení úředníka, který v předešlém bydlišti musel ještě nájemné platit, ale nijak nevyvrací důvod nař. rozhodnutí, opřený o předpis min. rady z 27. července 1920, platný právě pro Slov., ze kterého st-l svůj nárok na diety z důvodu vedení dvojí domácnosti a na uvedený přídavek jako rámec náhrady dvojího nájemného vyvozuje.

Jest proto námitka v tomto bodu bezdůvodnou; pokud pak tvrdí, že st-l hned původně žádal v rámci diet z důvodu vedení dvojí domácnosti předběžně náhradu skutečně vyplaceného nájemného v Bratislavě, jest toto tvrzení v odporu se spisy, z nichž je zřejmo, že st-l cestovním deníkem žádal náhradu dvojího nájemného jako samostatný nárok a teprve v odvolání k žal. úřadu snažil se tento svůj požadavek vysvětliti tak, jakoby požadoval náhradu dvojího nájemného v rámci diet pro dvojí domácnost, resp. odbourávacího přídavku.

K č. 3. Ve příčině diet z důvodu vedení dvojí domácnosti a přídavku ve smyslu bodu VI. Zásad odmítl žal. úřad meritorně rozhodovati proto, že tento nárok nebyl dosud předmětem rozhodování I. stolice a že tedy jako odvolací úřad nemá možnosti v mezích opravného prostředku zabývat se tímto nárokem. Jde tedy o rozhodnutí povahy formální, které se meritem věci nijak neobíralo.

Proti takto formulovanému výroku mohla by stížnost čeliti pouze námitkami, že úřad neprávem odmítl meritorní rozhodování a že byl podle zákona povinen řešiti otázku st-lova nároku na diety z důvodu vedení dvojí domácnosti a na zmíněný přídavek věcně. Takových námitek však stížnost neobsahuje, nýbrž dovozuje nezákonnost nař. rozhodnutí v meritu věci. — — —

Č. 11.835.

Zaměstnanci veřejní. — Učitelstvo: K pojmu »ošetrování nemocného« jako předpokladu nároku na úmrtné.

(Nález ze dne 6. dubna 1935 č. 11.886/35.)

Prejudikatura: Boh. A 10.782/33.

Věc: Antonín P. v M. proti ministerstvu školství a národní osvěty o úmrtné.

Výrok: Nař. rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Podáním ze 4. března 1931 žádal st-l jako testamentární dědic po své tetě Vilémě L., učitelce ručních prací, dne 27. ledna 1931 zemřelé, o přiznání úmrtného podle § 53 odst. 2 a 3 vl. nař. č. 162/1928 Sb. a odůvodňoval žádost tu tím, že hradil výlohy pohřbu a lékaře. Žádost tuto zamítla zšr v Praze rozhodnutím ze 7. prosince 1931 s tím odůvodněním, že útraty pohřbu byly hrazeny ze jmění pozůstalostního.

Proti rozhodnutí tomu podal st-l rozklad, v němž dovozoval, že je zákonným dědicem zesnulé a že ji před její smrtí ošetřoval a že mu tedy z tohoto důvodu patří úmrtné. Podání toto doplnil dalším podáním z 1. června 1932, v němž uváděl, v čem jeho péče o zesnulou záležela a které úkony obstarávaly ošetřovatelky. I tato nová žádost st-lova byla zamítnuta rozhodnutím zsr-y z 8. srpna 1932, protože péči, kterou st-l zesnulé věnoval za její choroby, nelze pokládati za ošetřování, jaké má na mysli ustanovení § 53 vl. nař. č. 162/1928 Sb.

Odvolání st-lovo bylo pak nař. rozhodnutím jako neodůvodněné zamítnuto, při čemž žal. úřad vzal v úvahu, že z prohlášení st-lova z 1. června 1932 plyne, že vlastní ošetřování zemřelé Vilémy L. v nemoci před smrtí, které je předpokladem přiznání pohřebního, nebylo obstaráno st-lem — činnost jeho označiti lze nejvýše za dozor nad ošetřováním tím, resp. vedení finanční stránky ošetřování toho — a nelze tudíž shledati, že by zamítavým rozhodnutím dotčeno bylo nezákonným způsobem jeho subj. právo.

O stížnosti uvažoval nss takto: — — —

Jde jediné o to, zda st-l má jako zákonný dědic právní nárok na úmrtné z toho důvodu, že zesnulou před její smrtí ošetřoval. Žal. úřad přihlédl k obsahu podání st-lova ze dne 1. června 1932, v němž st-l uváděl, které úkony péče o nemocnou Vilému L. obstarával sám osobně, a které úkony obstarávaly ošetřovatelky. Žal. úřad rozeznává však mezi vlastním ošetřováním zemřelé před její smrtí, kdežto úkony, které prováděl st-l, kvalifikuje nanejvýše jako dozor nad ošetřováním, resp. jako vedení finanční stránky tohoto ošetřování; z toho je patrné, že žal. úřad za vlastní ošetřování nemocné považuje toliko fyzické úkony ošetřovatelek, jak je uváděl st-l ve svém podání z 1. června 1932 (vzpřímení nemocné na lůžku k jídlu a k podání léků, umývání nemocné, čištění a vytápění pokoje, pomoc při různých tělesných úkonech nemocné, čištění nádobí a pod.). Pro takový úzký výklad předpisu § 53 odst. 2 a 3 vl. nař. č. 162/1928 Sb. však není v předpise tom opory. Předpis ten nestanoví především jako předpoklad zmíněného nároku, aby ošetřování osoby učitelské v její poslední nemoci bylo prováděno osobně zákonným dědicem zemřelého. Ošetřování nemocného může podle všeobecných zásad právních býti prováděno i osobou zjednanou. Předpis tento neklade také při uplatnění tohoto titulu právního důraz na materiální stránku věci, jako tomu je při uplatnění nároku na úmrtné z titulu hrazení pohřebních výloh, nýbrž přihlíží spíše k momentům psychickým (srov. i nál. Boh. A 10.782/1933). Možno tedy i jednotlivé úkony, které st-l podle obsahu svého podání z 1. června 1932 obstarával sám, třebaž u nich převládal moment psychický, považovati za takové úkony, které jsou podstatným znakem péče o nemocného ve smyslu cit. předpisu. Ošetřováním zemřelého v poslední jeho nemoci ve smyslu § 53 odst. 2 a 3 cit. vl. nař. dlužno tedy rozuměti souhrn všech oněch úkonů, které vzhledem k okolnostem případu jest považovati za péči o nemocného a sice bez ohledu na to, zda osoba péči tu obstarávající prováděla i fyzické úkony ošetřovatelek nemocných sama osobně či nikoli, jen když i tuto péči lze považovati za péči jí obstaranou.

S těchto hledisek však žal. úřad daný případ neposuzoval vycházeje z právního názoru, že vlastním ošetřením nemocného rozuměti jest jen ony úkony, které obstarávaly ošetřovatelky. Ježto však tento právní názor je mylný, bylo nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zák. o ss.

Č. 11.836.

Pojištění pensijní: I. Pojistná povinnost obchodního zástupce na provisi? — II. Pojmové znaky služebního poměru.

(Nález ze dne 6. dubna 1935 č. 14.388/35.)

Prejudikatura: srv. Boh. A 3977/24, 7548/28, 8001/29, 8582/30, 9144/31, 9389/31, 10.076/32, 10.084/32, 10.512/33, 11.134/33, 11.291/34, 11.293/34.

Věc: Ing. František O. v Ú. proti ministerstvu sociální péče o pensijní pojištění.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Úřadovna B Všeobecného pensijního ústavu v Praze prohlásila výměrem z 19. ledna 1931 st-le v zaměstnání u firmy »Teplitzer Maschinenfabriks-Aktiengesellschaft« v T. od 1. září 1925 za pojištěním povinna. Výměr ten byl v instančním postupu posléze nař. rozhodnutím potvrzen.

O stížnosti uvažoval nss takto:

V tomto sporu jde o rozhodnutí otázky pensijní pojistné povinnosti st-le jako provisiního obchodního zástupce zúčastněné firmy v době od 1. září 1925. Žal. úřad posuzoval tuto spornou otázku vzhledem k rozhodné době jak podle zák. č. 89/1920 Sb., tak i podle zák. č. 26/1929 Sb.

Základním předpokladem pensijní pojistné povinnosti podle § 1 odst. 1 obou těchto zákonů jest, aby osoba, o kterou jde, byla v poměru služebním. Služebním poměrem ve smyslu těchto zákonů sluší pak rozuměti podle konstantní judikatury nss-u ony vztahy, které vyplývají pro kompaciscenty z uzavřené smlouvy služební ve smyslu § 1151 o. z. o., jenž stanoví, že služební smlouva vzniká, zaváže-li se někdo konati jinému po nějakou dobu služby. Podstatným pojmovým znakem služební smlouvy jest tedy na straně zaměstnance závazek konati zaměstnavateli služby. Z této jeho smluvní povinnosti pak vyplývá, že zaměstnanec v příčině konání služeb je vázán rozkazy zaměstnavatele, z čehož pak plyne poměr podřízenosti zaměstnance a vázanosti jeho rozkazy zaměstnavatele. Podřízenost zaměstnance zaměstnavateli a jeho vázanost rozkazy zaměstnavatele v příčině konání služeb pro něho jsou podle toho podstatnými pojmovými znaky, charakterisujícími smlouvu služební ve smyslu § 1151 o. z. o., a tedy i smluvní poměr služební ve smyslu cit. pens. zákonů (srv. Boh. A 10.076/32 a dřívější nál. v něm uvedené). Z téhož právního hlediska a z téže definice služebního poměru vychází také žal. úřad v nař. rozhodnutí.

Stížnost správnosti řečeného základního zákonného předpokladu pensijní povinnosti a uvedených pojmových znaků služebního poměru ne-